
Datum:	23.09.2010
Téma:	<u>Komunikace mezi vrstevníky</u>
Ročník:	6. Třída
Hodinová dotace:	2 vyučovací hodiny (45 min)
Místo realizace:	učebna
Vzdělávací oblast:	Člověk a zdraví
Vzdělávací obor:	Výchova ke zdraví
Mezipředmětové vztahy:	Český jazyk, Výchova k občanství
Výchovně vzdělávací cíle:	<p>Žák umí rozlišit druhy komunikace.</p> <p>Žák ví, jaké druhy komunikace jsou vhodné a nevhodné v dané situaci.</p> <p>Žák umí ze získaných znalostí vyhodnotit situaci a vhodně na ni reagovat.</p> <p>Žák používá získané znalosti v běžném životě ne nuceně, ale intuitivně.</p>
Klíčové kompetence:	<p>Kompetence komunikativní -> formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.</p> <p>Kompetence občanské -> chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.</p> <p>Kompetence sociální a personální -> žák účinně spolupracuje ve skupině, přispívá k diskusi, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.</p>
Pojmy opěrné:	komunikace, slovo, řeč, gesto, řeč těla, řeč obličeje
Pojmy nové:	ne/verbální komunikace, význam slov je nepodstatný, barva hlasu, mimika a grimasy, haptika, proxemika, osobní zóna
Metody:	výklad a diskuze, pozorování, cvičení/hra.
Formy:	frontální výuka.
Použité prostředky:	pracovní list.

Teoretická příprava na hodinu:

Rozdání a vyplnění pracovního listu. Během kterého následuje názorná ukázka/hra.

Rozpracování scénáře hodiny:

Po pozdravení se s žáky učitel (já) seznámí žáky s problematikou. Rozdá pracovní listy a začne výklad spojený se zápisem a aktivní diskusí. Po vyplnění nebo při jeho vyplňování probíhá i názorná ukázka/hra, jak to vlastně v komunikaci doopravdy je. Na závěr hodiny učitel zadá pro další hodinu úkol. Do příště se musí každý žák zamyslet nad modelovou situací. Ta se pak bude v příští hodině rozebírat. Naváže se diskuze na téma vhodné a nevhodné chování.

Literatura, zdroje:

<http://www.spondea.cz/odborna-verejnost/index.php?url=prednasky-pro-skoly>

www.rvp.cz

JANOŠKOVÁ D. a kol., 2003, Občanská výchova s blokem Rodinná výchova pro 6. Ročník základních školy a primu víceletého gymnázia, Fraus.

www.google.cz

PRACOVNÍ LIST 1

KOMUNIKACE MEZI VRSTEVNÍKY

1. Co se ti vybaví pod pojmem komunikace?

Doplň:

2. Jaké druhy komunikací rozeznáváme?

Doplň:

a)

b)

c)

3. Přiřaď k sobě:

Komunikace mluvou či písmem

neverbální

Komunikace pomocí řeči těla

verbální

Komunikace pomocí gest

neverbální

POUČENÍ: Víš, že při rozhovoru je přibližně 10% vyjádřeno slovy, 40% tím, jak je to řečeno a 50% získáváme ze signálů řeči těla?

4. Jak se od druhého člověka nejlépe něco dozvíš? (1 správná odpověď)

a) Když spolu mluvíte z očí do očí

b) Když si píšete na icq

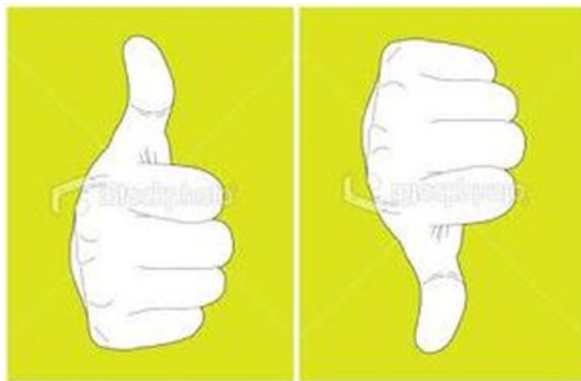
c) Když spolu telefonujete

Proč jsi vybral právě tuto odpověď a proč jsou podle tebe zbylé 2 chybné?

HRA 1: Žáci si sednou naproti sobě. Jeden z dvojice dostane lístek, kde bude slovo, které musí slovně popsát. Na čas a s tím, že si bude muset sedět na rukách.

5. Jak rozumíš těmto gestům?

6. Znáš některá další?
7. Znáš některá uvedená gesta z hlediska historie?
8. Znáš prstovou abecedu? (gestové znaky)
9. Jak se nazývá řeč nevidomých? .....

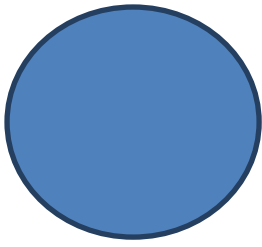
POUČENÍ: Pozor na význam gest v jiných zemích. Jiný kraj jiný mrav!

HRA 2: Naznač gesty: ticho, neslyším, pojď za mnou, stop, nechci, atd.

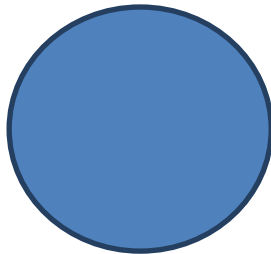
10. Jak se nazývá řeč obličeje?

POUČENÍ: Výrazem obličeje si sdělujeme především emoce. Mimika vypovídá o naší radosti a spokojenosti, naší zlobě, smutku, údivu i překvapení.

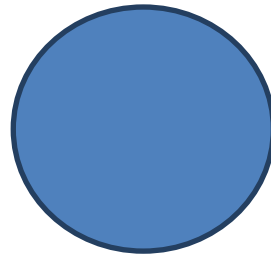
11. Dokresli obličej podle popisu:

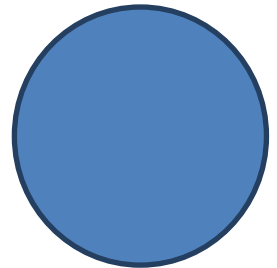
RADOST

SMUTEK

STRACH

VZTEK

POUČENÍ: Komunikace dotekem (Haptika) – podání ruky, poplácání po zádech, objetí ...

HRA 3: Ve dvojici si začneme podávat ruce. Budeme analyzovat: suchá/vlhká, studená/teplá, pevný stisk/leklá ryba, rovný a přímý/převrácený, svěrák/ochranář.

12. Co u nás znamená poplácání po zádech?

13. Jak se zdraví v jiných zemích?

POUČENÍ: Komunikace na základě vzdálenosti se nazývá proxemika. Některé vzdálenosti nám nejsou příjemné. 0-60cm (intimní zóna), 60-120cm (osobní zóna), 120-200cm (sociální zóna)

HRA 4: Vyzkoušet si (s učitelem, jako cizí osobou) zóny.

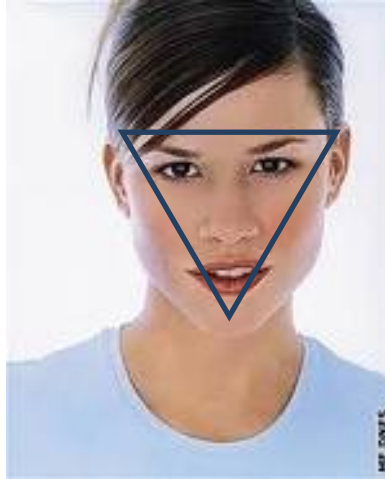
POUČENÍ: Mezi další komunikaci patří Posturologie – postoje těla

14. Popište, co z obrázku vnímáte .....

POUČENÍ: Mezi další komunikaci patří řeč očí. Pozor na jiné země. Ne všude je slušností se dívat zpřímá do očí. Ne všude tolerují pohledy jinam!

V naší zeměpisné šířce je neslušné se dívat na intimní místa nebo uhýbat pohledem. Sledujte trojúhelník – oči – nos – ústa. (zornice)

Hra 5: Jak dlouho vydržíš se spolužákem dívat si do očí?

POUČENÍ: Komunikujeme také vzhledem, účesem, vůní, ale také činy. Pozdní příchody, květiny, neodpovědění na zprávu...

POUČENÍ: Mimoslovní komunikací si sdělujeme emoce i zájem o sblížení. Snažíme se záměrně ovlivnit postoj druhého člověka a udělat na něj dojem.

15. Jak na sebe navzájem působí lidé na fotografiích?
16. Kteří z nich vypadají vstřícně?
17. Vyvolávají v tobě někteří pocit nadřazenosti?
18. Je důležité umět naslouchat?
19. Popiš jak se asi cítí lidé na fotografiích.

HRA 6: Jsi v roli ředitele a dáváš výpověď svému zaměstnanci. Sedni si u toho a říkej to stojícímu spolužákovi.

NA ZÁVĚR

ZÁSADY KOMUNIKACE:

*Umět naslouchat,
neskákat druhému do řeči,
mluvit jasně a zřetelně,
neodbíhat od tématu.*

SHRNUTÍ:

V životě se všechna naše sdělení – slovní i mimoslovní – prolínají a tvoří nedílný celek. To, jakým způsobem komunikujeme, užíváme slova, mimiku, gesta aj., přispívá k úspěchu či neúspěchu v každodenním životě.

Karty ke hře 1

TELEFON

DIALOG

PAPÍR

PSACÍ STROJ

VŮNĚ

ZNAKOVÁ ŘEČ

POSTOJ

PSÁT

GESTIKA